

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nic. Clenardi Epistolarvm Libri Dvo

Clénard, Nicolas

Antwerpen, 1566

Nicolavs Clenardvs Domino Iacobo Latomo Svo S. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70781)

NICOLAUS CLENARDVS DOMINO
IACOBO LATOMO SVO S. D.

IN Gibalaltar, hoc est, vt Arabes vocant, *الجزيرة*
 5 I hæsi fermè mēsem vnum, partim coactus tempestate,
 partim appetente & instante Christiano Pascha, vt Al-
 leluya canerem in Europa, postremum forsitan illud
 auditurus: Deus qui omnia nouit mihi misericors ad-
 fit in Africa. Decima Aprilis veni Septam primum A-
 10 fricæ oppidum. Sed hunc angustum strictumque tra-
 iectum, tanto cum metu sum expertus: vt optimè sine
 commentariis intelligerem illud Virgilij: Præsentemq;
 viris intentant omnia mortem. horis duabus guberna-
 tor occinebat in amoenam nobis cantilenam. Ariba à
 15 vela, hoc est, ad superius latus, ad inferius: cùm inte-
 rim ego iam metu præmortuus totus in sudorem solu-
 tus sum. Mox stomachus Neptuno vota credo debita
 persoluit, & breuiter omnibus affectus sum malis, quæ
 patiuntur maris insolentes. Guilielmus interea meus
 20 minister grandior, & veluti columem meæ familiæ, etsi
 vocem contineret, tacitis tamē votis sic agebat: vtinam
 hætenus vixissem frater minor. Quòd si essem adhuc
 in littore, nō ingrederer nauiculam, ne proposito qui-
 dem canonicatu Antuerpiensi: & quamuis alioqui non
 25 sit iniquus Erasmo, tamen optabat periculis interessse
 Erasmus, vt videret an vota rideret nauigatium. Quin
 & in me stomachabatur, qui ob steriles infructuosasq;
 literas, tot adirem discrimina: nisi quòd in vocem aper-
 tam non prorupit: veritus, vt aiebat, ne maledicus in
 30 me peccaret, cùm tempus esset poenitentia. Erat inter
 rectores Gallus quidam, qui seriò asseuerabat se nun-
 quam tanto salo perfusum fuisse, etsi omnia fermè ma-
 ria nauigasset: & statim initio me terruit, cùm nautas
 hortaretur ne tantum indulgerent velo. iam & Septen-
 35 sis quidam exurgentibus subinde vndarum molibus,
 crebrò, inquit, hoc fretum traieci, sed antehac huius-
 modi fluctus vidi nunquam. Alius Lusitanus admo-

dum peritus maris, sæpenumerò crucem pingebat con-
 spectis procul grassantibus in nos mōtibz, nō sine mea
 suspicione. Ipse clauī moderator immaniter scisso Ne-
 ptuno, Deus, inquit, nos seruet ab isto puteo subeunte
 mihi & illo Virgiliano: His vnda dehiscens, terram in-
 ter fluctus aperit. Quid nos miseri aliud quàm mortem
 ominaremur, quando sic maris incolæ timere videren-
 tur? Post longam iactationem frustrati instituto cursu,
 delati sumus in littus, quod vulgò vocant Bullones: ibi
 terræ redditi, proiecta ancora conchas legerunt adhæ- 10
 rentes scopulis, ingratum profectò prandium meo ina-
 ni stomacho. Locus distat à Septa leucam grandem: &
 interquiescere volebant, donec sub noctem mitelceret
 Euris. Gallus, & Septensis ille quem dixi moræ impa-
 tientes (vt tum quidem putabamus) terrestri itineri se 15
 commiserunt, additis aliquot comitibus: nos interim
 expectabamus Neptunum propitium, ac non multò
 post, plusculum inualescente Aeolo, alius adolescens
 Septensis, inuitis nautis, abire coepit: ibi cōtinuò Gui- 20
 lielmus: Nōne, inquit, rem animaduertis? passim dila-
 buntur etiam periculorum doctissimi, & nos hic desi-
 debimus? Quid agerem? Reptandum erat per arduos
 montes, & bene fragosos neutiquam peruios Theolo-
 go sandaliato: deinde & pericula non deerant propter
 Maurorum sparsas in montibus casulas, qui sic pacem 25
 dicebantur colere, vt nihilominus prædandi occasiōē
 noscerent. Quid tum postea, inquit Guilielmus, vel nu-
 dis pedibus effugias hodiernum metum, non agitur de
 frangendo brachio vel tibia, sed totum hominem vorat
 mare: si nos intercipient Mauri biennio portabimus la- 30
 pides, aut agitabimus mulos, & asinos; spes tamen erit
 in principe tuo infante Henrico, ne perpetuò manea-
 mus in seruitute. Ne longum faciam, benè reclamanti-
 bus nautis iungimur tres huic adolescenti, simul etiam
 suadente illo Lusitano, qui meum metum iam viderat. 35
 Vixdum per scopulos ad radicem montis reptauim-
 us, cū nauis rursus in altum delata est, & nos
 fermè

fermè duabus sellis exclusi sumus : Siquidem protinus
 in limine ipso errauimus ; nec via comparebat quam
 ingrederemur , huc atque illuc duce nostro recurfan-
 te : tandem casu in semitam incidimus , & benè suda-
 uimus , ego præcipuè , pallio , tunica longiore , &
 sandaliis impeditus . Cùm in ipso versaremur cacu-
 mine , & corpore toto stillarem sudore , ministrum
 vtrumque oneraui vestibus , vt expeditiùs me subdu-
 cerem è vasta illa solitudine , in qua nihil erat cernere ,
 10 præter Maurorum collapsas domunculas . Nam & ado-
 lescens , cùm longè à tergo relinquerer , paulisper con-
 stitit , dum subsequenter cerneret : maneamus , inquit ,
 pariter , nam hoc loco solet esse periculum , & meritò
 15 singuli suam gestaremus lanceam . O me infelicem , qui
 vix me nudum portare poteram . Quòd si adfuisset An-
 thonius Nigrinus meus Aethiops , nihil restabat , quàm
 vt sola indutus ambularem subucula , vbinam erat ? Mo-
 nuerunt me Gibalaltar , ne seruum meum abducerem
 in Africam , quare eum remiseram Granatam , ad redi-
 20 tum vsque permanfurum apud D. Marchionem cum
 præceptore Arabico . Sed reuertamur ad montes Bul-
 lonicos : quos vbi perreptaui , multo adhuc sole in-
 trauius Septam , per omnia benedictus Deus : sera iã
 25 nocte comparuit nauicula , sic tamen vt alto mari
 pernoctaret . Sarcinas nostras recepimus postridie , vix
 tandem à prandio . Aiebant nauitæ multò magis sese
 post nostrum abitum fuisse iactatos , & nobis ludù mo-
 dò fuisse visum , nihil tempestatis seriæ . Nudiustertius
 cùm illi Lusitano occurrissem : si , inquit , remansisses ,
 30 timore periisses : ego qui semper ferè mare incolo ,
 valde metui , adeò intumuit mare ferè ad turris illius
 altitudinem , & quandoque vix salua cernebatur nau-
 icula : primùm ad medium vsque fretum reuecti , rur-
 sum longius è cursu finimus exclusi , & item alia multa
 35 cõmemorabat , quæ malui audire , quàm coram cernere .
 Vtinam anno proximo saluus renauigè , credo non fa-
 cile iterabo nauigationis aleam . Habes iter maritimũ :

si Deus me incolumem duxerit Fesam, video & aliud scribendi argumentum de profectioe terrestri: aiunt nobis quinque noctes agendas sine tecto, sub dio, & sesquidiem consumendū in altissimis rupibus. hoc Brabantino homini, & discipulo Louaniensi quid est aliud, 5 quàm mortis species? Orabis Deum vt me seruet incolumem, & aliquo pietatis fructu reducat ex Africa. Benè vale, colende præceptor, cum tota familia, Latomo iuniore, & cæteris amicis. Commendo me precibus Magistrorum nostrorum. Septæ xv. Aprilis, Anno 10 M. D. XL.

NICOLAUS CLENARDVS D.
IACOBO LATOMO S. D.

SABBATO superiore discessimus Septa, vbi hæsi- 15 mus quatrimum, ipso scilicet tempore quo Machometistæ suum celebrant Pascha. Opposui ego aliquid veteri prouerbio: Semper aliquid noui adfert Africa. Siquidem multò magis me admirati sunt, quàm ego il- 20 los, qui iam pridem narrante meo præceptore illorum mores didiceram. Monitus fueram ne quid vel Machometistis crederem, vel Iudæis, quorū etiam magna hic est copia. Neutros metuo tum quòd & sic cum illis 25 agam, vt amare possint, non odisse: tum etiam quòd literis mei præceptoris facti sunt certiores, quàm ego illum humaniter tractem, etsi captiuum. Apertè prædico me venisse discendæ linguæ gratia, & vt librorum mihi comparem supellectilem. esse enim iam apud 30 Christianos solennem linguarum complurium profectioem: hanc deesse, velut Arabicam coronidem. mihi hanc susceptam profectioem, vt eam apud nostros homines profiterer. Ego vtrò ad disputandum non prouoco, prouocatus respondeo me nò venisse dispu- 35 tandi gratia, sed discendæ linguæ Arabicæ. Illi tamen interim admirantur, cū in colloquio me audiunt citantem fragmenta quædam Alcorani. Superiore biduo tantus